

November 2014 / jaargang 2 (nr. 3)

Nieuwsbrief Regionaal Consortium Zwangerschap & Geboorte Zuidwest Nederland

Het Regionaal Consortium is een samenwerkingsverband waarin nagenoeg alle ketenpartners in de geboortezorg in de regio Zuidwest Nederland zijn vertegenwoordigd. Binnen het consortium werken partijen vanuit onderzoek, onderwijs én praktijk voortdurend met elkaar samen. Tot onze partners behoren verloskundigen, gynaecologen, kinderartsen, kraamzorgorganisaties, hogescholen, regionale ondersteuningsstructuren (ROSSen), huisartsenlaboratoria en echocentra, centra voor jeugd- en gezin, GGD, jeugdzorg en de afdelingen psychiatrie en maatschappelijke gezondheid van het Erasmus MC.

Het consortium heeft als visie dat samenwerking in de keten rondom de cliënt voorwaardelijk is voor het verlenen van goede zorg aan de - aankomende - zwangere, barend en/of moeder, haar partner en haar kind. Het belang van moeder en kind staat hierbij voorop.

Nieuws ZonMw

Zwanger en Werk

In de vorige nieuwsbrief is aangekondigd dat de subsidieaanvraag voor het project 'Arbeid en gezond zwanger, maak er werk van!' door ZonMw is gehonoreerd. In eerste instantie zou het project na de zomervakantie starten. Deze planning is aangepast en het project gaat nu concreet van start vanaf januari 2015.

Projectleidersbijeenkomst ZonMw

Januari - juni 2015

Op de website van Scem vindt u een overzicht van interessante symposia en congressen. Voor een directe link naar de congresagenda, klik [hier](#).

4-6 februari 2015

CARE4 International Scientific Nursing and Midwifery Congress

Locatie: Campus Drie Eiken, Antwerpen (België).

Op 30 oktober jl. organiseerde ZonMw de derde bijeenkomst voor projectleiders van alle regionale consortia in Nederland. Er werd deze middag onder andere aan de projectleiders van de verschillende consortia gevraagd een korte update te geven over de voortgang en lopende zaken binnen het consortium. Over het algemeen zijn de vorderingen positief. Waar meerdere consortia tegenaan lopen is het complexe proces van het organiseren van onderzoek. Daarnaast heeft medewerking aan onderzoek voor verschillende professionals geen prioriteit; de alledaagse praktijk gaat voor.

Daarnaast is gesproken over de PRN. Op 30 oktober 2014 vond een overleg plaats met de PRN. Centraal hierin stond het bewerkerschap en datalevering ten behoeve van de evaluatie van de consortia. De vragen die hier nog over waren zijn besproken. Vanwege het nieuwe privacy reglement zijn er nu meer mogelijkheden. Er is meer onderzoek mogelijk met herleidbare gegevens als het doel van het onderzoek en het verbeteren van de kwaliteit van zorg betreft. Individuele toestemming is, om deze reden, niet langer een vereiste. Wel is toestemming op praktijkniveau nodig als dit in de analyse wordt meegenomen. Verder wordt door PRN een inhoudelijk overleg georganiseerd in januari 2015 met de 10 vertegenwoordigers vanuit de consortia en experts om kennis uit te wisselen over de (on)mogelijkheden van de PRN data en zoveel mogelijk afstemming te bereiken. Punten van bespreking zullen onder meer zijn: landelijke rapportage (vergelijkbare vragen van ieder consortium), onderlinge vergelijking, regiogrenzen/indeling, basisset vaststellen en termijnen van levering.

Het is denkbaar dat voor de landelijke rapportage meer mogelijk is dan voor de bijdrage aan de regionale interventie studies, omdat de rol van de vertraging van gegevens levering hier minder sterk speelt.

Afsluitend heeft ZonMw een presentatie gegeven over het belang van participatie van belanghebbenden in onderzoek en in het werk van ZonMw. In 2013 heeft ZonMw een publicatie uitgegeven over patiëntenparticipatie met tips, anekdotes en geleerde lessen: '[Een tien voor patiëntenparticipatie](#)'.

Vervolgens hebben de verschillende consortia toegelicht hoe zij cliëntparticipatie hebben opgepakt dan wel gaan vormgeven.

Klik [hier](#) voor meer informatie over het congres.

Nieuwsbrief

Hebt u bijeenkomsten die voor de hele regio interessant en toegankelijk zijn? Geef het ons door! Wij plaatsen het dan in de nieuwsbrief.

U kunt zich [hier](#) abonneren op de nieuwsbrief. Is deze nieuwsbrief interessant voor een collega? Stuur hem gerust door!

Overzicht van bijeenkomsten regionaal consortium

Regiobijeenkomst

De regiobijeenkomst op 9 oktober jl. stond dit keer in het teken van '**financiering van geboortezorg**'. Vanwege de vele ontwikkelingen en vragen op dit terrein hebben we gemeend hierbij nader stil te moeten staan. De heer Vincent Pelgröm, beleidsmedewerker bij de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa), 'trapte af' met een presentatie waarin

hij inging op de begrippen 'integrale geboortezorg' en 'integrale bekostiging'. Vervolgens lichtte hij de module integrale geboortezorg, onderdeel van de Beleidsregel Verloskunde, toe. Deze module biedt aanvullende tariefruimte ter verbetering van de kwaliteit van verloskundige zorg inclusief de bevordering van de samenwerking en professionalisering binnen de verloskundige keten.

Na de heer Pelgöm was het woord aan Anna Krüger, senior relatiemanager geboortezorg bij Achmea. Zij lichtte de visie van Achmea met betrekking tot de geboortezorg toe en besteedde veel aandacht aan het onderdeel contractering en financiering vanaf 2015, wat ook weer input gaf tot discussie en vragen vanuit het publiek. Mw. Krüger benadrukte dat Achmea de ontwikkelingen tot samenwerking in het veld graag wil stimuleren en faciliteren.

Drs. Hans Reinold, directeur Careyn Kraamzorg, sloot de middag af met een presentatie waarin hij aandacht vroeg voor de rol van de kraamzorg binnen het VSV. Opvallend is dat lang niet in elk VSV de kraamzorg is vertegenwoordigd en Reinold vroeg zich hard op af wat hiervan de oorzaak zou kunnen zijn waarop een levendige discussie met het publiek ontstond. Afsluitend kan gesteld worden dat er met betrekking tot het thema nog redelijk wat onduidelijkheden zijn. De NZa en Achmea hebben aangegeven dat zij te allen tijde bereid zijn om met de praktijk mee te denken. Aan de partijen in het veld dus de uitnodiging om zowel de NZa als Achmea in te schakelen voor advies en ondersteuning!

De presentaties van deze bijeenkomst zijn geplaatst op het afgeschermd gedeelte van de [website](#) van het regionaal consortium. Leden van het consortium hebben hier hun gebruikersnaam en wachtwoord toegang toe. Bent u lid van het consortium, maar beschikt u nog niet over inloggegevens? Dan kunt u deze aanvragen via regionaalconsortium@hr.nl.

Projectraad

Naast de regiobijeenkomst, vond op 9 oktober jl. ook een vergadering van de projectraad van het regionaal consortium plaats. Voor deze vergadering waren twee vertegenwoordigers van verzekeraars uitgenodigd, te weten Anna Krüger (senior relatiemanager geboortezorg bij Achmea) en Hilde van Bijnen (zorginkoper geboortezorg bij CZ). Zij hebben de projectraad bijgepraat over de koers van beide verzekeraars met betrekking tot integrale geboortezorg en de ontwikkelingen op het terrein van de financiering hiervan. In het vervolg zal de projectraad regelmatig met verzekeraars om de tafel gaan om informatie uit te wisselen en om af te stemmen waar het activiteiten van het consortium betreft.

Mini symposium Kwetsbaarheid & Zwangerschap

Op donderdag 20 november jl. vond het vierde mini symposium van het regionaal consortium plaats met als thema: 'kwetsbaarheid en zwangerschap'.

Het begrip 'kwetsbaarheid' raakt de kern van ons regionaal consortium. In de studie die onder de paraplu van het consortium wordt uitgevoerd wordt onder andere onderzocht wat de praktijk verstaat onder kwetsbaarheid. Wat maakt iemand kwetsbaar en welke gevolgen heeft dat voor een evt. zwangerschap en de periode daarna? In dit symposium hebben we hier uitgebreid aandacht aan besteed en hebben een aantal deskundigen het thema vanuit verschillende kanten belicht. Zo heeft dr. Joke Koelewijn (UMCG) een lezing gehouden over de (mogelijke) invloed van angst op het verloop van de bevalling en gaf de heer Connie van den Broek (Stg. ROS) een boeiende en praktische lezing over zwanger zijn zonder verblijfsvergunning. Het symposium kende ook een interactief deel. Aan de hand van een aantal stellingen/vragen is aan alle deelnemers gevraagd wat zij onder kwetsbaarheid verstaan (gebruikmakend van 28 verschillende gedetailleerde stellingen over kwetsbaarheid). De uitkomsten van deze vragenronde zijn ter plekke verwerkt en aan de deelnemers terug gekoppeld. De uitkomst was zeer verrassend: de mening van de deelnemers bleek grotendeels overeen te komen met de mening van algemene Nederlandse experts (zoals getoetst tijdens de expertmeeting, zie verderop in deze nieuwsbrief). De bevindingen uit deze vragenronde zullen worden meegenomen in een wetenschappelijk artikel.

De presentaties van de regiobijeenkomst en het mini symposium zijn geplaatst op het afgeschermd gedeelte van de website van het regionaal consortium. Leden van het consortium hebben hier via hun gebruikersnaam en wachtwoord toegang toe. Ben u lid van het consortium, maar beschikt u nog niet over inloggegevens? Dan kunt u deze aanvragen via regionaalconsortium@hr.nl

Stand van zaken regionaal consortium

Kennisvragenlijst zorgprofessionals

Als onderdeel van het evaluatieonderzoek van het regionaal consortium hebben alle zorgprofessionals die lid zijn van het consortium medio juni een (digitale) vragenlijst ontvangen. Het doel van deze vragenlijst is om te evalueren of het regionaal consortium bijdraagt aan de regionale samenwerking en aan de verbetering van de kwaliteit van geboortezorg voor kwetsbare zwangeren.

De vragenlijst heeft 3 onderdelen en bestaat uit (80) vragen over kennis, vaardigheden en de mening van de professional over (zorg voor) kwetsbare zwangeren. Daarnaast zijn er enkele vragen gericht op persoonlijke- en werkfactoren die hierop van invloed kunnen zijn. Het invullen van deze vragenlijst kost ongeveer 30 minuten. De vragenlijst wordt nog een keer afgenomen over 1,5 jaar en over 3 jaar.

Redelijk veel zorgprofessionals hebben deze vragenlijst ondertussen ingevuld. Hartelijk dank hiervoor. Het is ons streven om zoveel mogelijk informatie te krijgen, zodat ons beeld van de zorg van kwetsbare zwangeren en de mening van de professionals hierover zo compleet mogelijk is. Om de zorg goed in kaart te brengen is het in ieder geval van belang dat we van elke organisatie/afdeling/praktijk één vragenlijst hebben ontvangen die compleet is ingevuld. Om de *persoonlijke* mening over de zorg voor kwetsbare zwangeren in kaart te brengen, is het van belang dat zoveel mogelijk professionals (ook van dezelfde organisatie) de vragenlijst invullen.

Indien u de vragenlijst nog niet (helemaal) heeft ingevuld, hierbij het vriendelijke verzoek dit alsnog te doen. Alvast hartelijk dank voor uw moeite! Indien u vragen heeft, neem dan gerust contact met ons op. Aanspreekpunt is dr. Jantine van Rijckevorsel-Scheele (j.van.rijckevorsel-scheele@hr.nl).

Hoeveel kwetsbare zwangeren zijn er in Zuidwest Nederland?

In vervolg op het interview over de organisatie van zorg rondom kwetsbare zwangeren, zijn we in februari 2014 gestart met de meting naar het aantal kwetsbare zwangeren in de regio. We maken hierbij gebruik van het Mind2Care screen-en-advies instrument.

In overleg met de betreffende zorgorganisatie bepalen we op welke wijze de Mind2Care in hun praktijk het beste ingezet kan worden en hoe we de praktijk hierbij zo goed mogelijk kunnen ondersteunen. We gaan gedurende 6-9 maanden per praktijk ALLE nieuw aangemelde zwangeren benaderen voor deelname. Materialen en ondersteuning worden vanuit het regionaal consortium aangeleverd.

Momenteel is de meting met behulp van de Mind2Care gestart bij in totaal 17 organisaties in de regio (verloskundigenpraktijken en ziekenhuizen). Mede op verzoek uit de praktijk is de Mind2Care nu ook beschikbaar in Engelse vertaling!

Op 11 november jl. heeft een expertmeeting plaatsgevonden om tot consensus te komen over de definitie en de meting (in research, in zorg, bij bekostiging/verdeling) van kwetsbaarheid. Deze meeting kon mede dankzij financiële steun van ZonMw worden georganiseerd. Veertien experts uit diverse domeinen (o.a. geboortezorg, ouderenzorg en jeugd gezondheidszorg) namen deel. Er bleek meer dan verwacht consensus over het onderliggende model van kwetsbaarheid en de definitie. In het voorjaar van 2015 krijgt de meeting een vervolg om het thema nog verder uit te kunnen diepen.

Indien u vragen heeft, neem dan gerust contact met ons op. Aanspreekpunt is drs. Nynke de Groot (n.degroot@erasmusmc.nl)

Ten slotte

Namens het projectteam van het Regionaal Consortium Zwangerschap en Geboorte Zuidwest Nederland

wensen wij u alvast prettige feestdagen en een voorspoedig 2015!

Indien u zelf mededelingen heeft die het vermelden in de nieuwsbrief waard zijn: laat het ons weten zodat wij het mee kunnen nemen in een volgende editie. De volgende nieuwsbrief verschijnt in het eerste kwartaal van 2015. Contactpersoon is Angélica Venekamp (a.a.venekamp@hr.nl)